

OSTAP SŁYWYŃSKI

RUCHOMY OGIEŃ

Ostap Sływyński

Ruchomy ogień

Wybrał i przełożył Bohdan Zadura

Biuro Literackie ♦ Wrocław 2009

P O E Z J E 3 4

REDAKCJA • Marta Podgórnik

OPRACOWANIE GRAFICZNE I PROJEKT OKŁADKI • Artur Burszta

KOREKTA • Łukasz Plata

DRUK • Drukarnia Wydawnictw Naukowych, Łódź

WYDANE PRZY WSPARCIU • Miasta Wrocław

i Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu

Copyright © by Ostap Sływyński, 2009

Copyright © by Biuro Literackie, 2009

BIURO LITERACKIE

ul. Tęczowa 50a/9, 53-602 Wrocław

tel. 0 71 346 08 23, 0 71 783 90 01

poczta@biuroliterackie.pl

www.biuroliterackie.pl

ISBN 978-83-60602-93-5

Tysiąc ognisk

jeśli serce to naga dziewczynka
otoczona żonami ponurych ogrodników
to moje serce wyrywa się i biegnie do ojca
który ciągnie sieci ciemnego popołudnia

jeśli serce to dom który spłynął z wodą
to w moim sercu jeszcze trwa ostatnia wieczerza

jeśli serce to kroki raptownej wdowy
która właśnie weselnych muzyków pożegnała
to moje serce jest niemą kobietą ucztą

przypominam sobie ciebie tańczącą ciemno i bezładnie
jak tańczy w mroku jądro ogromnego orzecha
przypominam sobie jak mówi w tobie moje serce

bo mówi ono jak płoną nasze nocne gniazda
jak płonie czerwony opłatek który dzieli kobiety
daleko na horyzoncie

Muzyka

wiolonczelista jak mój cień
po prawej na poziomie oczu w górze po lewej na balkonie z fuksjami
na tle nieba na tle miniatury z indykiem i indyczką
na tle kobiet które myją owoce
na jego tle mój maleńki ojciec hoduje gołębie
biegnie tańczy w oczach

karuzela i muzyka

na tle dyrygenta między drzewami owocowymi
na tle dziewczynki z konewką
dźwięczy cały bardzo długi dzień
obchodzę omijam górę dnia

za granicą dnia dźwięczy muzyka
i dzwonią ciała kochanków którzy wychodzą na ganek
kryształowe ciała przechodniów którzy śpią na stojąco
przechodzi mostem ciało mojego wiolonczelisty
w nocy niezgrabnie gubi się między sylwetkami parowców
a wszystko to przecież muzyka cień mój czarny na czarnym

Na zboczu nawietrznym

jeszcze nie westchnąłeś
a już kobieta w twoich oczach
lampę napełnia oliwą

otwórz usta mówi usta otwórz
i słuchaj mnie podniebieniem
bo prawda to kury które trzepoczą skrzydłami
pod naszymi czołami o świcie

mówi mi i dalej mówi mi
wszyscy jesteśmy węzłami kolejowej sieci czasu

na zboczu nawietrznym
mniszki nagle się oddają

[Świat przepełniony jest aniołami]

pamięci Christiana Loidla

Świat przepełniony jest aniołami –
w zakamarkach ciał, tam gdzie skupia się południowe światło,
w prześwitach między wagonami, które przelatują, nie zatrzymując się,
przez górską stację w

masywie Tauern, to one
dyktują swój początek, one wiedzą, jak rodzi się wiersz,
jak w ciemności obraca się gładziusiętka Rzecz, niby owoc jeszcze nie
wyjęty z różańca.

One skandują niezliczone początki,
czekając na najwyższej klatce schodowej, a potem poradzą, jak wykorzystać
podstrzechowe
przeciągi do ekonomicznego szybowania.

Wiem, jak siedziałeś na peronie górskiej stacji w masywie Tauern, obserwując
krótkie i precyzyjne wiry, które spletały kłęby waty,
Nawet tutaj, w gardle stalowego źródła, nie jesteś wolny od aniołów, które
przepowiadają
nadmiękły grafit i spowiedź w dziewięć oświetlonych otworów.
Odmówisz przyjęcia drabiny, którą przyniesie usłużny aptekarz,
kiedy dosięgniesz
półki, na którą dawno nikt nie zaglądał. Odmówisz umoczenia ręki
w marmurowej czaszy,

która stoi przy każdym wejściu.

Tak, zawsze są setki źródeł, otworzonych w powietrzu i nieodstępny
poczet
aniołów, od którego można oddzielić się szybką
mętną kometą.

Wiersz
zaczyna się w prochu, znieawidzony i dźwięczny,
jak zerwana uzda.

Jezioro

szybkuje nad nami krzykliwy kogut
krąży nad nami męczący kogut lata
jak tupot osmalonych pięt jak metronom przyływu
mętna woda młodości

rozchlapują się czarki ciał płynie
piaszczysty zegarek ciał
za niskie odrzwia przestrzeni

woda w naszych gardłach to znużenie dopływów
kiedy wycieka z nieudolnie złożonych dłoni
ktoś z sąsiadów spojrzy w górę gdzie
krąży ochrypli kogut jak metronom
naszych mętnych godzin

Canto

wyberz mnie
kamieniem pełnym migdału który dojrzewa
ślimakiem który przełknął
swoją skorupę

z czterech kaplic wyberz jedną
dla modlitwy
z czterech mostów tylko na jednym
przebije mnie lanca

wyberz mnie wybranego który wejdzie jak śnieg
do ciebie bez pukania
wyberz mnie bursztynem
który w nocy rośnie ci u wezłowania
i tańcem co rośnie w nogach twoich

wyberz mnie dniem
kiedy poukładają snopy na placu
i dniem kiedy dopiero co umytych
położą na stole

z czterech kaplic wyberz jedną
dla modlitwy
z czterech mostów tylko na jednym
przebije mnie lanca

Granica koło Tetowa

Nasze strachy płyną nią
jak długą żyłą południa.

Czarna jaszczurka szurnie między kolanami,
doczekawszy się aż w locie
posną twoi letni bogowie.

Tu nasze strachy są żywsze niż my –
płyniemy w nich, niby w łodziach z kolczugi.
Tu sen nasz jest odważniejszy od nas – w nocy
wychodzi na cypel, jak proboszcz z gorzkim kadzidłem.
Tu nasza pamięć odważy się na cudzołóstwo.
Tu noce, jak czarne kotwice, grzęzną w nas.

Wojna – to rzeka,
w którą wypuszczają srebrne ryby.

W ten ostatni dzień twojej przyszłości,
pokąd sięga moja pamięć,
zobaczysz wąsatego generała obnażonego –
on uderzy w kocioł, napełniony zbożem.
I zobaczysz setki czarnych stołów na placu,
gdzie będą mieszać ciasto dnia.
I zobaczysz, jak Boże wilki
będą szukać sobie paszy.

Tego dnia koło Tetowa
my,
rozgromieni jeden przez drugiego,
nie rozpoznamy własnych twarzy.

(Dla Suzy)

Pierwszy raz od dawna ucieszyłem się ulewą, która przyniosła choć
niewielką zmianę.

Z tyłu była bezsenna noc, a ja patrzyłem, jak dzieci grają w jakąś krótką grę,
Wybiegają pojedynczo, wykrzykują kilka słów w deszcz i chowają się
z powrotem

Pod blaszany daszek, i śmieją się już razem.

Również we mnie wpadł jakiś śmiech, jak piorun kulisty, deszcz jakby
staął na głowie
Przede mną, i nagle zacząłem rechotać, wszystko zawirowało, jak pralka,
pełna
Białego wina.

I było, jak głęboko pod wodą: „Oddychaj, a zostaniesz naszym królem”
i jeszcze się wahałem,
O ile to możliwe – wahać się i rechotać jednocześnie,
A potem zbiegłem w dół, gdzie wiecznie niedojrzałe klony krążyły
pomiędzy kroplami,

I krzyczałem, dajcie więcej piany, otwórzcie śluzę jogurtu z sokiem,
i krzyczałem,
Wyłączcie swoje mikrofony, bo będzie krótkie śpięcie i wielki fajerwerk,
i narzeczeni
Będą wspominać ten dzień ze wstydem, i patrzyłem, jak drzewa gną się
pod największymi
Kroplami, i próbowałem tego samego.

Dzieci zbiły się w kupkę pod swoim daszkiem, mokre i kolorowe,
jak jeden egzotyczny koral,
A ja byłem ich królem, i nie mogłem złapać tchu.

Spis wierszy

z tomu *Ofiarowanie wielkiej ryby* (1998)

[kiedy spłynie z wodą młyn dla mnie przygotowany]	5
Tysiąc ognisk	6
Frontier, granica	7
Romans wyspy	8
(Trzy święte)	9
[GORYCZ ŁONA i pochylonego drzewa migdałowego]	11
Starzy żołnierze	12
Li	13
Wielkie krągłe ciało	14
Piersi	15
Muzyka	16
Waga	17
Niepochwytność	18
Na zboczu nawietrznym	19
Czerwone ubranie	20
Pomsta	21
Ten, który mnie prześladowa	22
Inny ranek, inne ranki	23
Boże skrzypce	24

z tomu *Linia południowa* (2004)

Znak wodny	
Znak wodny	25
Śni mi się Bogusz Zolai	26
[Świat przepęlniony jest aniołami]	29
Ruchomy ogień	30
4:25	32
One Smoky Hour, Before the Day Falls	33

Tribute To Marcin Świetlicki	35
Wiersz na koniec jesieni	36
Wiersz na koniec jesieni (2)	37
Get To	38
[Dwadzieścia cztery kilometry taksówką, sen]	39
Wyjście	40
Wiersze na dobrą pogodę	
1. (...).	41
2. (hermetyczna jesień)	42
3. (tło i antyfona)	43
Spoczynek w nogach O	44
[Teraz zasypiamy dłużej i z większym trudem]	46
Jezioro	47
Canto	48
Bonus Tracks	
Rano, odzywając się	49
Granica koło Tetowa	50
(wszystko co minęło – światło)	51
(obcy, obca).	52
[Czasami zapomniany gość, odzywając się]	53
[pozwól abym pierwszy przeszedł przez ciebie]	54

z tomu *Piłka w ciemności* (2008)

Śniadanie na trawie	55
[Współczułem ci, kiedy nakrywał cię kocem, wymyślając]	56
[Ta sama krótka melodia, jakby pod oknami].	57
Limbus	58
[Trzeba było lekko się odepchnąć i płynąć].	59
15 sekwencji	60
Do czyjej bramki	61
Ewa	62
Maryja	63

Jednolity mrok	64
[Wenn] ganzes Land schläft	65
[Mapa Grenlandii świeciła nad naszym łóżkiem]	66
(Dla Suzy)	67
Sfera	68
Dwa wiersze dla N. K..	69
Papież	71
[A oto, co było dalej]	72
Sushi Bar Charlottenburg	73
Niebo nad Berlinem	74
Same tylko zamachy do gry	75
Na motywie Sosnowskiego.	77
[Serce bije za każdym oddechem]	78
[Pingpongowy stół i siatka między drzewami, maleńka]	79

Książka dostępna w księgarni

ISBN 978-83-60602-93-5

9 788360 602935 >

CENA 24 ZŁ

CENA 34 ZŁ